

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Variæ caussæ, ob quas peculiarem pauperum curam gerit Deus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

inuenire potero? Tu eris super domum meam, &c. Quis melior, fidelior, sapientior est Deo? Numquid consimilem illius inuenire poterimus? Si ergo ille est pauperum curator & procurator; quid potest illis deesse? Si Deus pro nobis, quis contra nos? dicebat Apostolus. Fames? sitis? inopia rerum omnium? Nequaquam, Nam Deus his omnibus est potentior. Vel eripiet igitur ex illis miseros, vel faciet eos in illis ipsis felices. *Est homo marcidus, egens recuperatione, plus deficiens virtute, & abundans paupertate: & oculus Dei respexit illum in bono, & erexit eum ab humilitate ipsius, & exaltnit caput eius: & mirati sunt in illo multi, & honorauerunt Deum,* qui rotam nouit vertere, atque depressa rursus exaltare. Et vel hinc multi pauperem non despiciunt; nam apud se cogitant, uolubilem esse fortunæ statum. Quid si enim ille breui sit supra me, quem ego nunc video infra pedes meos iacentem? Numine enim iubente, ut Ausonius ait:

Auson. in
Epigram.

*Fortuna numquam sissit in eodem statu,
Semper mouetur, variat, & mutat vices;
Et summa in imum vertit, ac versa erigit.*

Terram vides? orbis est, vt vel hinc memores simus volubilitatis. Cælum ipsum aspice: quotidie vertitur: & ipsa sidera, quæ interdiu sunt summa, noctu occidunt; fiuntque ima; vicissim internoctu conspiciuntur superiora, quæ interdiu infra nos voluta sunt. Quemadmodum ergo ordo vniuersi postulat continuam mutationem; ita & Conditor Vniuersi marcidum & egentem recuperatione erigit, & exaltnit caput eius; vt etiam in paruo Mundo hæc rota inueniatur. Quare, si prophani dicunt. *Sors omnia versat*, multo verius dici potest: *Deus omnia versat*: aut, vt ipse Deus dicit: *Qui se exaltauerit humiliabitur, & qui se humiliauerit, exaltabitur*. Quod, nisi fiat in hac vita, certo eueniet in vita futura, in qua erunt primi nouissimi, & nouissimi primi. Hanc spem natura pauperibus suggerit, & author naturæ.

Virgil. Eclog.

9.

Matth 23. 12.

Matth 19. 30.

II.

Hinc altera causa emergit curæ diuinæ. Prima enim erat, quod ordo vniuersi exigeret hanc vicissitudinem: altera autem est, quod ira mereantur, qui se humiliant, vel sponte atque vltro; vel si non vltro, saltem patienter. Hinc enim & Deus peculiarem illorum curam gerit, qui dum suam voluntatem diuinæ accommodant,

dant, digni sunt, vt & Deus faciat voluntatem timentium se. Volunt enim, vt summus Pater curet, quos, tamquam infimos, nemo curat. Et sanè hinc tertio res ipsa pauperum causam agit, apud æquissimum iudicem, vt ijs qui maximè ope indigent, maximè opituletur. Quod eum facere, & scriptura docet, & quotidiana exempla. Nam ne quis putet, Deum tantùm videre splendidos, oculi eius in pauperem respiciunt. Et quia nullam videntur habere opem, qui idcirco vocantur inopes, ait idem Propheta: *Tibi derelictus est pauper.* In vitis Patrum, apud Ruffinum Aquileiensem, *Quidam frater requisit senem, dicens: Vis ut retineam mihi duos solidos, propter infirmitatem corporis? Et videns senex cogitationes eius, quòd vellet retinere eos, dixit: Retine. Reuersus ergo in cellam frater, cepit cum cogitationibus proprijs colluctari, dicens: putas bene dixit mihi senex, an non? Exurgens ergo iterum venit ad senem, rogans & dicens: Propter Deum, dic mihi veritatem, quia conturbor à cogitationibus meis, propter illos duos solidos. Dicit illi senex: Quia vidi cogitationem tuam volentem retinere eos, dixi tibi, vt retineres: nam non est bonum tenere plus, quàm necesse est corpori. Duo ergo solidi sunt spes tua; & si contigerit vt pereant, numquid Deus non cogitat de nobis? Iacta ergo cogitationem tuam super Deum, quoniam ipsi cura est de nobis.* Quartò; etsi ad tempus ita sæpe agatur cum tali, vt etiam à Deo desertus videatur, ait tamen Dauid, *non in finem obliuio erit pauperum.* Quintò, licet talis non ipse elegerit pauper esse, si tamen oblatam à Deo paupertatem patienter acceptauit, clarè pronunciat: *patientia pauperum non peribit.* Sextò, quòd si sint, qui non solùm pauperem derelinquant, sed etiam persequantur: *factus est Dominus refugium pauperi, neq; despexit deprecatione pauperis.* Septimò, nullus pauper ad eum frustra refugit, neq; auditur modò à clementissimo patre oratio pauperis, sed etiam exauditur, ille est enim eripiens inopem de manu fortiorum eius: *egenum & pauperem à diripientibus eum, vnde & alibi dicitur. Iste pauper clamauit, & Dominus exaudivit eum: & de omnibus tribulationibus saluauit eum.* Octauò, ne quis putet, impunè laturos eos, qui insidiantur pauperi, aut eum deglubunt, nec verentur vel nudum spoliare, ecce quid rex testetur: *Cognoui quia faciet Dominus iudicium inopis, & vindictam pauperum.* Itaque diues cadet, cùm dominatus fuerit pauperum.

Psal. 144. 19.

Psal. 10. 14.

Heribert.
Rosvv. lib. 3.
in vit. PP. c.
69. Ruffin.
presbyter.

Psal. 9. 34.

Psal. 9. 19.

Psal. 9. 19.

Psal. 9. 10.

Psal. 21. 25.

Psal. 34. 10.

Psal. 33. 7.

Psal. 139. 13.

Psal. 9. 29.

Pfal. 67. 11.
Pfal. 68. 33.

perum. Nonò nec meritis pauperum præmium deerit: *Parasti in dulcedine tua pauperi Deus*, ait Psalmista; & rursus: *videant pauperes, & latentur*. Hæc est vera lætitia pauperum; diuitibus autem tristissima quæque diuina pagina comminatur. Igitur quos maxime curat Mundus, minimè curat Deus; & quos despicit Mundus, protegit Deus; & quamuis vtrisque prospiciat sufficienter, pauperibus tamen prospicit etiam abundanter.

III.

Luc. 2. 35.

Ne autem in verbis duntaxat curam, quæ pauperibus est promissa, consistere arbitremur, notum est è sacris libris, non rarò idem esse *verbum*, quod *factum*. *Transeamus vsq; Bethlehem*, aiunt pastores, & *videamus hoc verbum, quod factum est, quod Dominus ostendit nobis*. Certè, quod dicit Deus, facit; & quod promittit, præstat. Itaque primò perspicacissimus ille oculus Mundi, qui

Pfal. 10. 5.

omnia videt, vtiq; etiam videt pauperes; neque eos spernit, aut indignatur vel in summa maiestatis sede constitutus. *Dominus in templo sancto suo; Dominus in celo sedes eius: oculi eius in pauperem respiciunt*.

Isa. 66. 2.

Marc. 12. 41.

Ad quem respiciam, ait, *nisi ad pauperculum?* Quod se facere Christus ostendit, quando *sedens contra gazophylacium aspiciabat, quomodo turba iactaret as in gazophylacium, & multi diuites iactabant multa*. Cum venisset autem vidua una pauper, misit duo minuta, quod est quadrans, & conuocans discipulos suos ait illis: *Amen dico vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium*. Omnes enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt; hæc verò de penuria sua omnia quæ habuit misit totum victum suum.

Nonnè fuit hoc respicere pauperem? Bono animo estote, pauperes, si nemo vos hominum videt, & nemo miratur, aut laudat, quod sanctè facitis, aut cum in occulto oratis: Deum habetis & testem, & spectatorem. Hic vnus est instar mille, immò supra mille. Res magna est, à Deo videri. Secundò non videt tantum.

Leuit. 19. 9.

Deus pauperum inopiam, sed etiam re ipsa opitulatur, idque alios facere iubet: *Cum messueris segetes terræ tuæ, non tondebis vsq; ad solum superficiem terræ: nec remanentes spicas colliges. Neq; in vinea tua racemos, & grana decidentia congregabis, sed pauperibus & peregrinis*

Ibid. c. 23. 22.

Ruth. 2. 8.

carpenda dimittes. Idem repetit infra. Exemplum quàm illustre exhibuit in Moabitide Ruth, quam pauperem, sed honestissimi nominis puellam & aluit, per diuitem virum Booz, & deniq; citam